

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 260/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júla 2010 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 728/2008, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. Spr. 2181/09 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2010 doručená sťažnosť MUDr. D. B., B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 728/2008, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. Spr. 2181/09.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal 2. augusta 2006 Okresnému súdu Bratislava II žalobu proti znaleckému ústavu Psychiatrická nemocnica Philipa Pinela P., P. (ďalej len „odporca“), o neplatnosť znaleckého posudku č. 4/2006 zo 6. júla 2006, o ochranu osobnosti a zaplatenie nemajetkovej ujmy. Okresný súd Bratislava II podanú žalobu zaevidoval pod sp. zn. 16 C 153/2006 a vec postúpil z dôvodu miestnej príslušnosti Okresnému súdu Bratislava III, ktorý vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania. Konanie na Okresnom súde Bratislava III prebiehalo pod sp. zn. 9 C 132/2006.

Okresný súd Bratislava III uznesením č. k. 9 C 132/2006-125 z 15. novembra 2007 rozhodol o oslobodení sťažovateľa od súdneho poplatku a uznesením č. k. 9 C 132/2006-127 z 12. decembra 2007 ustanovil sťažovateľovi zástupcu z radov advokátov na jeho zastupovanie v konaní.

Od 1. januára 2008 došlo k reorganizácii okresných súdov a zmene miestnej príslušnosti súdu na prerokovanie a rozhodnutie vecí na novozriadený okresný súd, ktorý zaevidoval spis pod sp. zn. 5 C 728/2008.

Listom z 2. októbra 2008 sťažovateľ podal sťažnosť na prieťahy v konaní. V odpovedi predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2050/2008 z 3. novembra 2008 bolo konštatované, že plynulosť napadnutého konania bola narušená „v čase od 1. 1. 2008 do 30. 10. 2008“.

Listom z 20. júna 2009 sťažovateľ podal predsedníčke okresného súdu opätovne sťažnosť na prieťahy v konaní, požiadal o ich odstránenie a o doručenie vyjadrenia žalovaného. Predsedníčka okresného súdu v odpovedi sp. zn. Spr. 2043/09 z 13. júla 2009 konštatovala rovnako ako v odpovedi vedenej pod sp. zn. Spr. 2050/2008, že plynulosť

súdneho konania bola narušená v období od 1. januára 2008 do 30. októbra 2008, pričom v konaní už toho času nedochádza k zbytočným priet'ahom.

Uvedeným postupom okresný súd podľa s'ťažovateľa *„porušuje základné právo garantované v čl. 48 ods. 1 Ústavy a spôsobuje subjektívne a zbytočné priet'ahy v konaní...“*.

Následne s'ťažovateľ listom doručeným krajskému súdu 23. septembra 2009 podal s'ťažnosť na priet'ahy v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 728/2008.

Krajský súd oznámením sp. zn. Spr. 2181/09 z 1. októbra 2009 vyhodnotil podanie s'ťažovateľa doručené 23. septembra 2009 ako žiadosť o prešetrenie spôsobu vybavenia s'ťažnosti predsedníčkou okresného súdu v zmysle § 67 ods. 1 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a v súlade s § 67 ods. 3 citovaného zákona a podľa sadzobníka súdnych poplatkov, časť III, položka 27, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a o poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) vyzval s'ťažovateľa na úhradu poplatku v sume 6,50 €.

Uvedený postup krajského súdu označil s'ťažovateľ za *„neoprávnené obohatenie za s'ťažnosť, ktorá bola dôvodná, pre nečinnosť súdu, čo je vec oslobodená od poplatkov“*.

S'ťažovateľ v s'ťažnosti požiadal aj o ustanovenie advokátky JUDr. Ľudmily Lorencovej v konaní pred ústavným súdom.

Na základe uvedeného s'ťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví:

„II.A. Okresný súd v Pezinku porušuje základné právo D. B. garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

Krajský súd Bratislava porušuje základné právo D. B. garantované čl. 6 ods. 1a čl. 13 Dohovoru.

II.B. Okresný súd v Pezinku je povinný zaplatiť D. B. satisfakciu vo výške 1.000 EUR a Krajský súd Bratislava je povinný zaplatiť D. B. 5.000 EUR v lehote 15 dní od dňa doručenia Nálezu Ústavného súdu.

II.C. Ústavný súd Slovenskej republiky prikazuje Okresnému súdu v Pezinku vo veci 5 C/728/2008 konať bez zbytočných prietahov.

II.D. Ústavný súd prikazuje predsedovi Krajského súdu Bratislava JUDr. G. Š. doručiť D. B. písomne ospravedlnenie za chybné vybavenie dôvodnej sťažnosti a chybné rozhodnutie o dožadovaní sa poplatku za dôvodnú sťažnosť na nečinnosť.“

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

II.A K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 728/2008

Sťažovateľ sa v neperfektnej sťažnosti domáha nápravy porušovania svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 728/2008.

V prípade, ak ústavný súd zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nevysloví porušenie základného práva zaručeného v tomto článku (m. m. II. ÚS 57/01, III. ÚS 30/03) alebo sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (m. m. I. ÚS 17/01, I. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Sťažovateľ podal návrh na začatie konania 2. augusta 2006 pôvodne na Okresnom súde Bratislava II. Z dôvodu miestnej príslušnosti bola vec postúpená Okresnému súdu Bratislava III, kde bola zaevidovaná pod sp. zn. 9 C 132/2006. Podľa zákona č. 511/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky od 1. januára 2008 došlo k reorganizácii okresných súdov a k zmene miestnej príslušnosti súdu na prerokovanie a rozhodnutie vecí na novozriadený okresný súd, ktorý zaevidoval spis pod sp. zn. 5 C 728/2008. Na základe zmeny rozvrhu práce okresného súdu účinnej od 19. marca 2008 bola právna vec sťažovateľa 27. marca 2008 pridelená sudkyňi JUDr. M. Š. a po opätovnej zmene rozvrhu práce okresného súdu účinnej od 26.

septembra 2008 bola vec 29. septembra 2009 pridelená sudkyňi JUDr. M. K. Sťažnosť na prietahy v konaní bola okresnému súdu doručená prvýkrát 24. októbra 2008 a vybavená listom sp. zn. Spr. 2050/2008 z 3. novembra 2008. Predsedníčka okresného súdu vo svojej odpovedi uviedla, že „*plynulosť súdneho konania sp. zn. 5 C 728/2008 bola narušená v čase od 1. 1. 2008 do 30. 10. 2008...*“. Následne okresný súd doručoval uznesenie sp. zn. 9 C 132/2006 z 12. decembra 2007 sťažovateľovi (11. novembra 2008) a jeho právnej zástupkyňi. Z dôvodu opakovaného vracania nevyriešenej reklamácie poštou okresný súd reklamoval doručovanie zásielky právnej zástupkyňi na pošte štyrikrát (20. januára 2009, 18. marca 2009, 28. apríla 2009 a 4. júna 2009). Sťažovateľ podal opätovne sťažnosť na prietahy v konaní 22. júna 2009, ktorá bola vybavená listom predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2043/2009 z 13. júla 2009 a vyhodnotená ako čiastočne nedôvodná, pretože „*v konaní t. č. nedochádza k zbytočným prietahom a sú dodržiavané zásady dôstojnosti súdneho konania*“. Predsedníčka okresného súdu sa súčasne odvolala na svoju predchádzajúcu odpoveď z 3. novembra 2008. Informácia o zásielke adresovanej právnej zástupkyňi sťažovateľa bola okresnému súdu doručená 3. júla 2009. Okresný súd 15. júla 2009 vyzval odporcu na zaujatie procesného stanoviska k sťažovateľom navrhovanej zámene účastníka konania na strane odporcu a po jeho súhlasnom vyjadrení doručenom okresnému súdu 29. júla 2009 rozhodol uznesením sp. zn. 5 C 728/2008 z 1. októbra 2009 o pripustení zámeny. Novému odporcovi bola 6. októbra 2009 doručená výzva na vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania a jeho prílohám. Krajský súd postúpil 29. októbra 2009 sťažnosť sťažovateľa na prietahy v konaní predsedníčke okresného súdu, ktorá bola vybavená listom sp. zn. Spr. 2043/09 z 24. novembra 2009. V odpovedi predsedníčka okresného súdu skonštatovala, že okresný súd od 13. júla 2009, keď bola vybavená predchádzajúca sťažnosť sťažovateľa, koná plynulo a bez prietahov. Zákonná sudkyňa 4. novembra 2009 nariadila termín pojednávania vo veci na 9. marec 2010. Vyjadrenie nového odporcu bolo okresnému súdu doručené 2. marca 2010. Pojednávania konaného 9. marca 2010 sa zúčastnila len poverená zamestnankyňa odporcu, preto okresný súd nariadil ďalšie pojednávanie na 27. máj 2010. Právna zástupkyňa sťažovateľa podaním doručeným okresnému súdu 29. apríla 2010 požiadala o zbavenie zastupovania sťažovateľa zo zdravotných dôvodov. Pojednávania konaného 27. mája 2010 sa zúčastnil sťažovateľ a

poverená zamestnankyňa odporcu. Pojednávanie bolo odročené na 11. november 2010 z dôvodu rozhodovania o ustanovení právneho zástupcu sťažovateľa.

Z uvedeného prehľadu priebehu doterajšieho konania vyplýva, že konanie v predmetnej veci na okresnom súde dosiaľ trvá dva a pol roka.

Ústavný súd zistil, že v období od 1. januára 2008 do 30. októbra 2008 okresný súd nekonal plynulo. Túto skutočnosť skonštatovala aj predsedníčka okresného súdu vo svojich odpovediach na sťažnosti sťažovateľa na prietahy v konaní sp. zn. Spr. 2050/2008 z 3. novembra 2008 a sp. zn. Spr. 2043/09 z 13. júla 2009. Ústavný súd už v podobných prípadoch konštatoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 35/01).

S prihliadnutím na doterajšiu dĺžku tohto konania a so zameraním sa predovšetkým na postup okresného súdu v predmetnom konaní po podaní prvej sťažnosti na prietahy v konaní okresného súdu (24. októbra 2008) možno podľa ústavného súdu konštatovať, že okresný súd vykonal účinné opatrenia na účely odstránenia protiprávneho stavu v konaní a v nasledujúcom období neboli v jeho postupe zistené prietahy v konaní.

Ústavný súd konštatuje, že v napadnutom konaní síce došlo k prietahom v konaní, no tieto nemali takú intenzitu a rozsah, aby ich bolo možné po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie kvalifikovať ako zbytočné prietahy v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

2.B K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na účinný opravný prostriedok podľa čl. 13 dohovoru krajským súdom v konaní vedenom pod sp. zn. Spr. 2181/09

Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru postupom krajského súdu pri vybavovaní jeho sťažnosti na prietahy v konaní vedenom okresným súdom, ktorú krajský súd vyhodnotil ako žiadosť o prešetrenie spôsobu vybavovania sťažnosti predsedníčkou okresného súdu v zmysle § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch. Vzhľadom na skutočnosť, že podľa § 67 ods. 3 zákona o súdoch žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti podlieha spoplatneniu podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch, krajský súd vyzval sťažovateľa listom sp. zn. Spr. 2181/09 z 1. októbra 2009 uhradiť poplatok a súčasne ho upozornil, že v prípade nezaplatenia súdneho poplatku v stanovenej lehote prešetrenie sťažnosti nevykoná. Vzhľadom na vyjadrenie sťažovateľa doručené krajskému súdu 19. októbra 2009, v ktorom opätovne žiadal o vybavenie svojej sťažnosti na prietahy v konaní vedenom okresným súdom, krajský súd 29. októbra 2009 postúpil predmetnú sťažnosť predsedníčke okresného súdu na vybavenie podľa § 63 ods. 1 zákona o súdoch.

Ústavný súd už uviedol, že predpokladom uplatnenia práva na spravodlivý proces, ktoré zaručuje čl. 6 ods. 1 dohovoru, je nezávislosť a nestrannosť súdu.

Kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania. Aplikácia uvedeného článku dohovoru prichádza do úvahy iba v prípade, že ide o konanie, v ktorom sa rozhoduje o „občianskych právach alebo záväzkoch“, prípadne o „oprávnenosti trestného obvinenia“. Nie je pritom rozhodujúce, či v okolnostiach konkrétneho prípadu rozhoduje všeobecný súd alebo iný orgán verejnej moci, a taktiež nie je rozhodujúca ani povaha zákona, ktorý upravuje predmet daného konania, rovnako tak ani povaha strán (účastníkov konania), resp. povaha právneho vzťahu, o ktorý v danej veci ide.

V danom prípade ide o namietaný postup administratívneho charakteru, ktorý sa riadi len uvedenými právnymi predpismi (zákonom o súdoch, zákonom o sťažnostiach, zákonom o súdnych poplatkoch), pretože je vyňatý aj spod pôsobnosti právnych predpisov o správnom konaní. Táto špecifická oblasť preto nespadá pod garancie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zároveň to znamená, že postup pri vybavovaní sťažností, resp. prešetrení ich vybavenia podľa zákona o súdoch v nijakom prípade nemožno považovať *ratione materiae* za súčasť práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 260/07).

Sťažovateľ namietal aj porušenie svojho práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru. Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ v sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť porušenia uvedeného práva, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o porušení jeho označeného práva, preto bolo potrebné sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd preto sťažnosť aj v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júla 2010